

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04
21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24
00-503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29-40-89

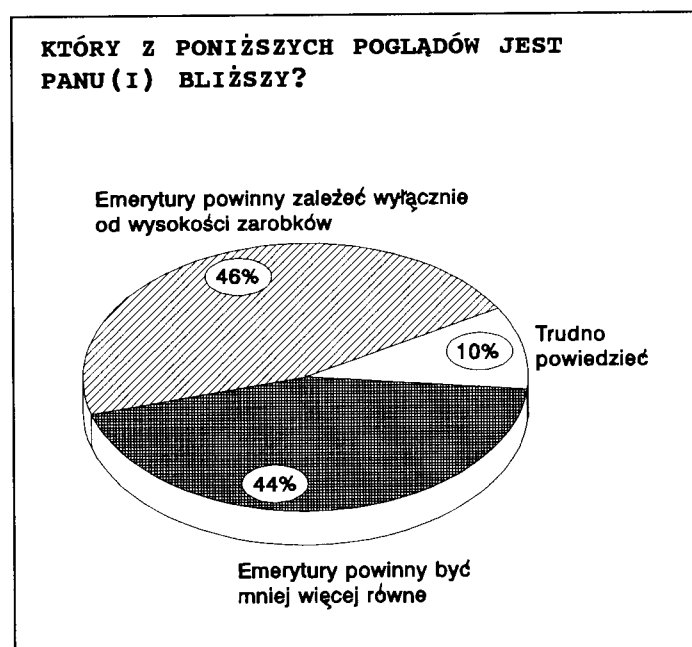
BS/2/2/94

EMERYTURY I RENTY W ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ

Komunikat z badań

WARSZAWA, STYCZEŃ '94

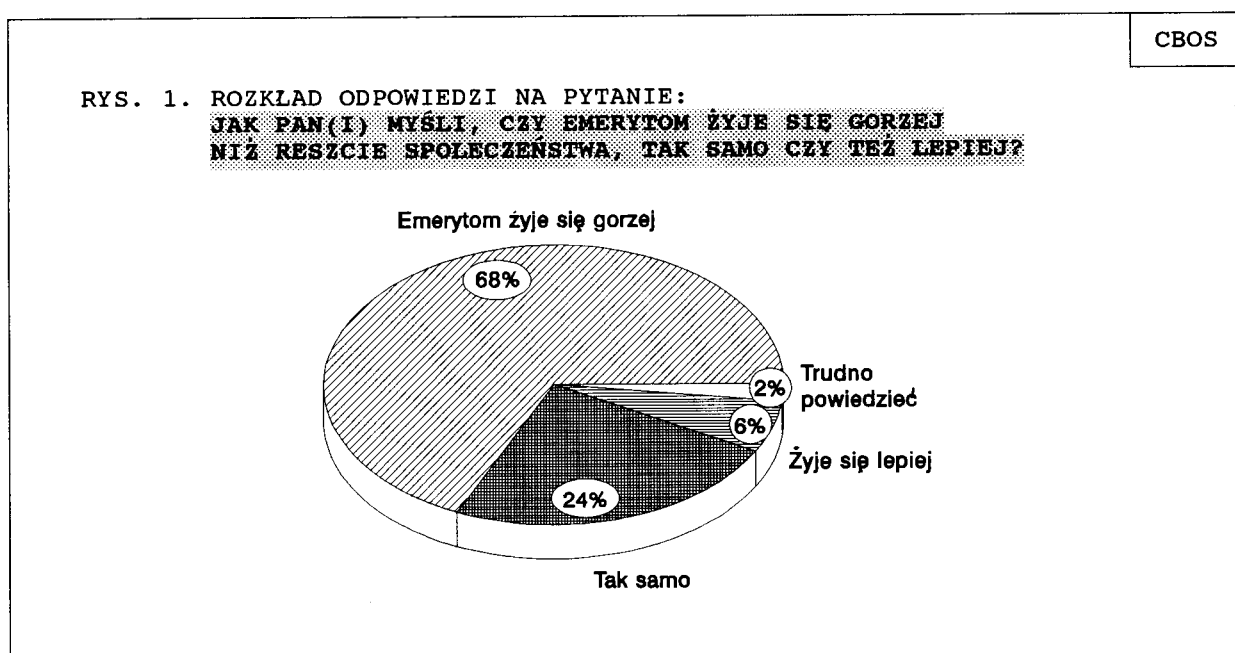
◆ Zdecydowana większość (68%) respondentów jest przekonana, że emerytom żyje się gorzej niż reszcie społeczeństwa. Średni deklarowany dochód przypadający na jedną osobę w rodzinach emerytów i rencistów wynosi 1,5 miliona złotych i jest o ponad 300 tys. niższy niż w rodzinach osób aktywnych zawodowo.

◆ Większość ankietowanych jest za określeniem zarówno dolnej, jak i górnej granicy emerytur. Według połowy zwolenników ustalania dolnej granicy, powinna ją wyznaczać wysokość jednej przeciętnej pensji. Spośród postulujących ograniczanie wysokości emerytur - połowa uważa, że najwyższa emerytura nie powinna przekraczać dwóch przeciętnych pensji.

Co pewien czas w centrum zainteresowania opinii społecznej pojawia się problem waloryzacji rent i emerytur. Ostatnio w związku z rozpatrywaniem tej kwestii przez Sejm media ponownie zwróciły uwagę na problem poziomu życia ludzi starszych. Kwestie te były także przedmiotem grudniowego badania CBOS¹. Interesowało nas m.in., jak emerytury i emeryci funkcjonują w świadomości społecznej.

Zdecydowana większość respondentów jest przekonana, że emerytom żyje się gorzej niż reszcie społeczeństwa. Najczęściej odpowiedź tę wskazywali sami emeryci i renciści².

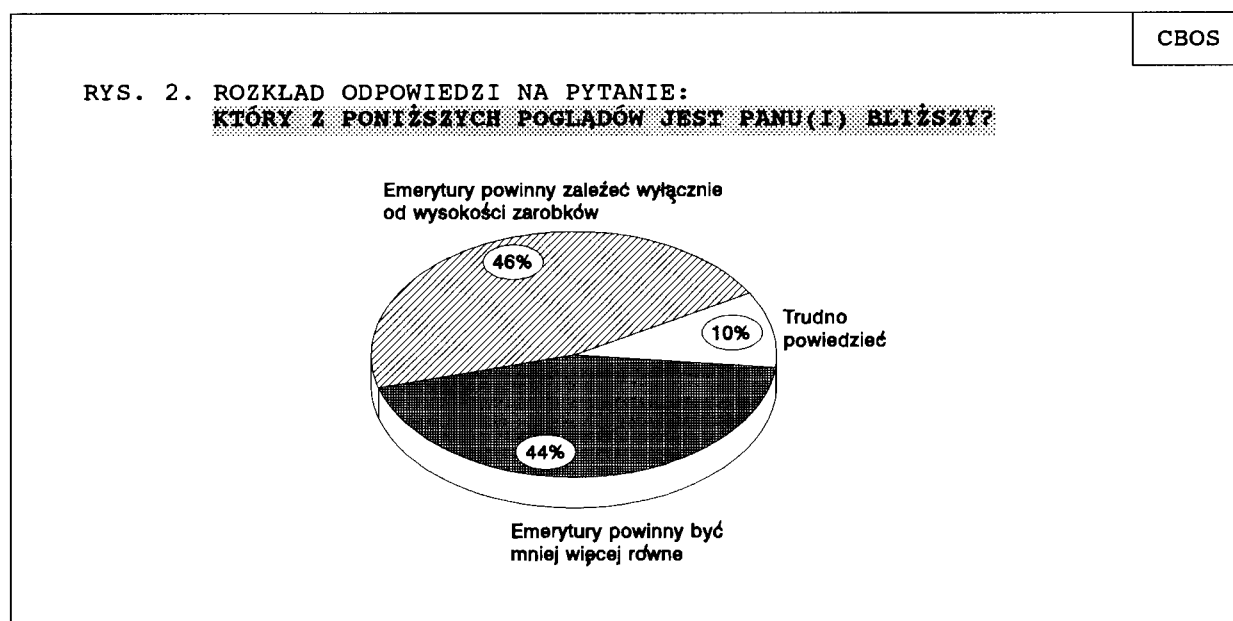
Dane o deklarowanych miesięcznych dochodach przypadających na jedną osobę w gospodarstwie domowym respondentów zdają się potwierdzać te opinie. W rodzinach wszystkich badanych, **utrzymujących się z pracy**, średnio na jedną osobę przypada miesięcznie **1 868 710** złotych (wielkość deklarowana). Po wyłączeniu rolników indywidualnych i pomagających im

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (42) zrealizowano w dniach 9-14 grudnia '93 na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1239).

² Szczegółowe zróżnicowanie socjodemograficzne zawierają tabele aneksowe.

członków rodzin (ze względu na specyfikę ich gospodarstw domowych) średnia ta wynosi 2 101 070 złotych. Natomiast analogiczna średnia w rodzinach **rencistów i emerytów** wynosi tylko **1 509 510** złotych. Lokują się więc oni poniżej poziomu minimum socjalnego obliczanego przez Instytut Pracy i Polityki Socjalnej, a blisko - szacowanej przez samych respondentów - granicy dochodów oznaczającej życie w biedzie³. Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów składają się na ogół z mniejszej liczby osób niż gospodarstwa pracownicze. Z tego powodu ich sytuacja jest jeszcze trudniejsza, niż wskazuje zwykle porównanie średnich.

Interesujące jest poznanie, czym jest - w swej istocie - emerytura w świadomości społecznej. Można to ustalić pośrednio, przez odtworzenie postulowanych przez respondentów zasad jej ustalania. W społeczeństwie ścierają się dwa poglądy na istotę emerytury: pierwszy, uznający ją za rodzaj kapitału wypracowanego w ciągu całego życia zawodowego, i drugi - traktujący ją jako rodzaj zasiłku dla ludzi niezdolnych już do pracy.

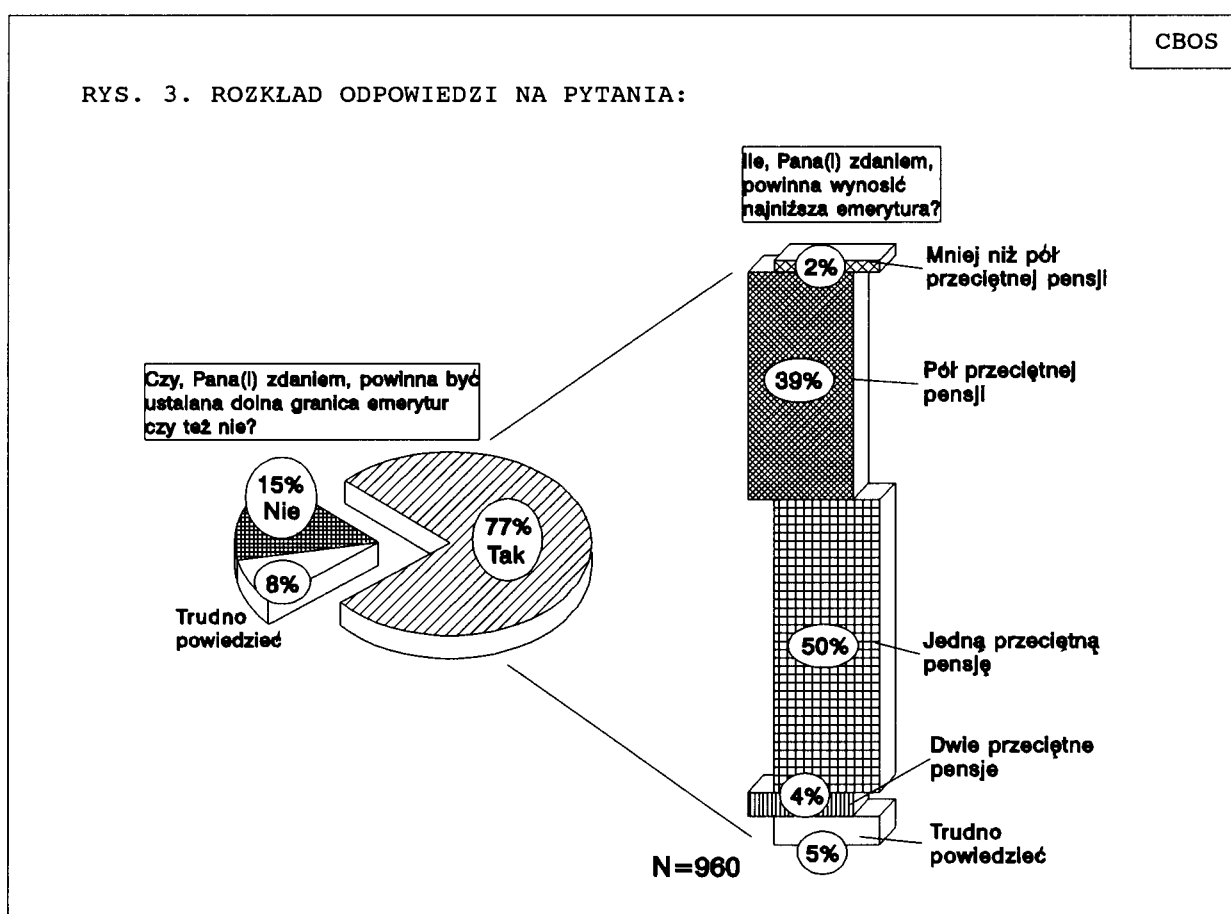

Im wyższy poziom wykształcenia badanych, tym więcej zwolenników znajduje pogląd, że emerytury powinny zależeć wyłącznie od wysokości zarobków, które wcześniej osiągał emeryt. Podobnie - im większy dochód przypada na osobę w rodzinie, tym częstsze wskazywanie na konieczność uzależnienia emerytury od wcześniejszych zarobków.

³ Porównaj komunikat CBOS "Poziom życia polskiego społeczeństwa - oceny, aspiracje, oczekiwania", Warszawa, grudzień '93.

Pogląd, że emerytury powinny być równe, przeważa wśród badanych w wieku do 34 lat, a więc osób, dla których jest to problem dosyć abstrakcyjny. Wśród samych emerytów i rencistów zadania na ten temat są podzielone.

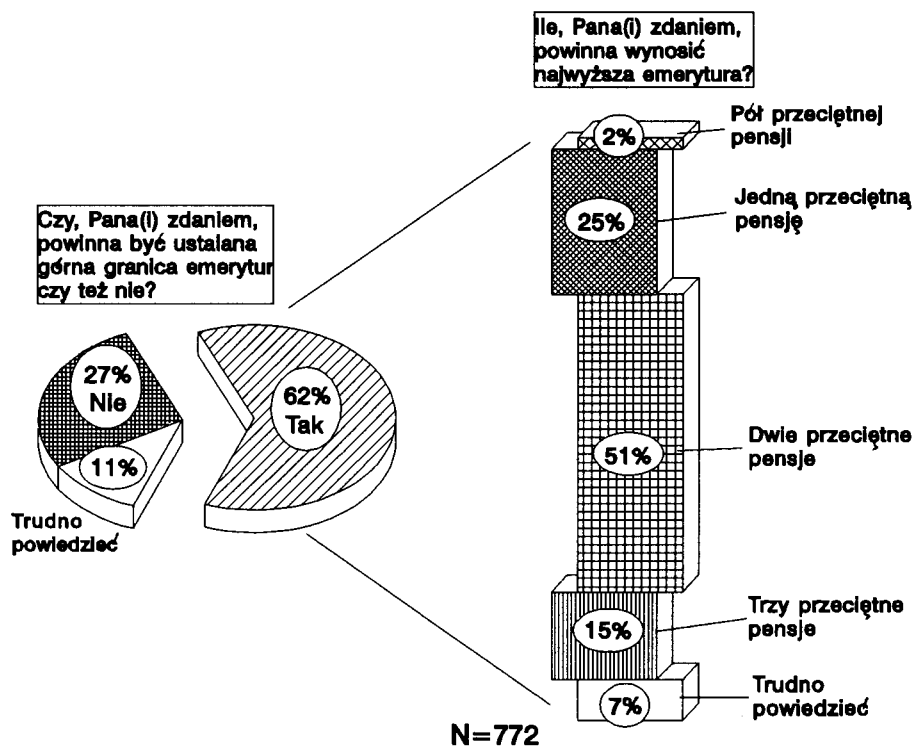
Administracyjne ustalanie dolnej granicy rent i emerytur, podobnie jak płac, jest jedną z form zabezpieczenia społecznego stosowaną przez państwo, którą aprobuje ponad trzy czwarte respondentów. Granica ta, w opinii badanych, nie powinna być niższa niż pół przeciętnej pensji. Według połowy zwolenników ustalania dolnej granicy emerytur, powinna ją wyznaczać wysokość jednej przeciętnej pensji.

Warto zauważyć, że po rewaloryzacji od stycznia 1994 roku najniższa emerytura wynosić będzie tylko 39% średniego wynagrodzenia, a więc znacznie poniżej społecznych oczekiwań.

Nieco mniej jest zwolenników określania górnej granicy emerytur i rent, ale oni także dominują wśród ankietowanych osób. Dla połowy z nich górną granicę powinna wyznaczać wysokość dwóch przeciętnych pensji.

RYS. 4. ROZKŁAD ODPOWIEDZI NA PYTANIA:

Za wyznaczaniem zarówno górnej, jak i dolnej granicy emerytur opowiada się aż 54% respondentów, natomiast przeciw urzędowemu określeniu jakiejkolwiek granicy jest tylko 8% badanych. Liczba zwolenników gwarancji najniższej emerytury rośnie wraz ze wzrostem wykształcenia respondentów. Natomiast deklarowane poglądy polityczne nie różnicują opinii badanych w tej kwestii.

Odmienne zależności zachodzą w przypadku poparcia dla ustalania górnego pułapu emerytur. Badani mniej wykształceni znacznie częściej popierają ten pomysł niż ankietowani o wyższym poziomie wykształcenia. Zachodzi także silny związek między deklarowanymi poglądami politycznymi a skłonnością do popierania ograniczenia wysokości emerytur. Wśród respondentów o lewicowych poglądach jest więcej niż wśród pozostałych osób zwolenników określania ich górnej granicy.

Dla ograniczenia wysokości emerytur trudno znaleźć społeczne uzasadnienie, o ile nie traktuje się emerytury jako zasiłku. Wyniki badań potwierdzają częste współwystępowanie tych poglądów.

Tabela 1

w procentach

Czy powinna być ustalana:	Emerytury powinny zależeć wyłącznie od wysokości zarobków	Emerytury powinny być mniej więcej równe dla wszystkich
<u>dolna granica emerytur?</u>		
Tak	78	80
Nie	16	14
Trudno powiedzieć	6	6
<u>górną granicę emerytur?</u>		
Tak	49	79
Nie	40	15
Trudno powiedzieć	11	6

O ile poglądy na istotę emerytury nie różnicują opinii o konieczności ustalania jej dolnej granicy, o tyle silnie różnicują poparcie dla ograniczenia wysokości najwyższej emerytury. Respondenci postulujący równą wysokość emerytury dla wszystkich uprawnionych, czyli traktujący ją jak rodzaj zasiłku socjalnego, znacznie częściej niż pozostali uznają potrzebę ustalania jej górnej granicy.

W sumie więc, zdaniem ankietowanych, mimo rewaloryzacji rent i emerytur - warunki życia rencistów i emerytów będą się pogarszać.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. włocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Jak Pan(i) myśli, czy emerytom żyje się: 1 - gorzej niż reszcie społeczeństwa, 2 - tak samo, 3 - lepiej?

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	70	24	6	1213
Płeć				
Mężczyźni	67	26	8	594
Kobiety	72	22	5	618
Wiek				
do 24 lat	64	25	10	133
25-34	66	24	9	202
35-44	66	25	9	273
45-54	61	32	7	198
55-64	81	18	2	208
65 lat i więcej	79	19	2	199
Miejsce zamieszkania				
Wieś	60	28	12	486
Miasto do 20 tys.	67	30	4	124
od 21 do 100 tys.	76	20	4	235
101-500 tys.	78	18	4	206
501 tys. i więcej mieszk.	79	21	0	162
Region				
Północny	72	21	7	153
Zachodni	73	25	2	119
Środkowozachodni	72	21	7	182
Środkowy	71	26	3	214
Wschodni	66	22	12	131
Południowo-wschodni	64	29	7	193
Południowo-zachodni	70	23	7	222
Wykształcenie				
Podstawowe	69	24	7	485
Zasadnicze zawodowe	62	28	10	310
Średnie	76	20	4	344
Wyższe	73	27	0	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	69	28	3	60
Prac.umysł.niż.szczebla	71	24	4	79
Pracownicy fiz.- umysł.	62	32	5	57
Robotnicy wykwalifikowani	62	30	8	132
Robotnicy niewykwalifik.	65	30	5	57
Rolnicy	54	28	18	116
Prywatni przedsiębiorcy	77	19	3	48
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	82	17	2	439
Uczniowie i studenci	67	28	6	42
Bezrobotni	58	30	12	123
Gospodynie domowe i inni	56	29	15	59
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	57	25	18	90
500 tys. - 999 tys.	64	26	10	239
1000 tys. - 1499 tys.	66	27	6	332
1500 tys. - 1999 tys.	80	18	2	217
2000 tys. i powyżej	74	23	2	302
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	23	8	504
Średnie	70	25	5	560
Dobre	68	25	7	146
Zainteresowanie polityką				
Duże	73	25	2	120
Średnie	69	24	8	505
Małe lub żadne	70	24	6	588
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	77	20	3	88
Raz w tygodniu	69	23	7	694
Kilka razy w roku	65	27	8	326
W ogóle nie uczestniczy	77	21	2	106
Poglądy polityczne				
Lewica	71	21	8	288
Centrum	67	27	6	372
Prawica	77	18	5	192
Trudno powiedzieć	68	26	6	357

Tabela 2. Który z poniższych poglądów jest Panu(i) bliższy: 1 - emerytury powinny zależeć wyłącznie od wysokości zarobków, 2 - powinny być mniej więcej równe dla wszystkich

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	44	9	1237
Płeć				
Mężczyźni	48	43	9	604
Kobiety	45	46	10	632
Wiek				
do 24 lat	40	48	12	134
25-34	44	50	6	208
35-44	46	46	8	277
45-54	52	38	10	202
55-64	54	40	7	212
65 lat i więcej	42	45	13	202
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	53	9	494
Miasto do 20 tys.	49	43	8	125
od 21 do 100 tys.	50	35	15	238
101-500 tys.	49	46	6	214
501 tys. i więcej mieszk.	61	33	5	165
Region				
Północny	45	44	11	155
Zachodni	56	35	9	122
Środkowo-zachodni	48	45	7	182
Środkowy	46	40	14	219
Wschodni	35	60	5	132
Południowo-wschodni	48	43	9	196
Południowo-zachodni	47	45	8	230
Wykształcenie				
Podstawowe	41	49	11	494
Zasadnicze zawodowe	40	51	9	316
Średnie	54	38	8	351
Wyższe	76	21	3	76
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	63	31	6	62
Prac.umysł.niż.szczebła	51	46	3	79
Pracownicy fiz.- umysł.	40	55	5	58
Robotnicy wykwalifikowani	49	41	10	135
Robotnicy niewykwalifik.	37	52	10	60
Rolnicy	47	48	6	119
Prywatni przedsiębiorcy	58	30	12	48
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	45	44	11	445
Uczniowie i studenci	52	41	7	42
Bezrobotni	39	52	10	124
Gospodynie domowe i inni	48	41	11	63
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	32	60	8	94
500 tys. - 999 tys.	38	51	11	244
1000 tys. - 1499 tys.	37	52	11	339
1500 tys. - 1999 tys.	52	41	7	220
2000 tys. i powyżej	62	31	7	308
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	48	10	509
Średnie	48	43	9	572
Dobre	56	36	8	151
Zainteresowanie polityką				
Duże	69	26	6	122
Średnie	48	44	8	515
Małe lub żadne	40	49	11	599
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	42	12	90
Raz w tygodniu	45	46	9	709
Kilka razy w roku	47	44	10	330
W ogóle nie uczestniczy	55	37	8	108
Poglądy polityczne				
Lewica	53	43	4	290
Centrum	48	42	10	375
Prawica	50	45	5	195
Trudno powiedzieć	38	47	15	373

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, powinna być ustalona dolna granica emerytur czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	77	14	8	1239
Płeć				
Mężczyźni	78	15	7	605
Kobiety	77	14	9	633
Wiek				
do 24 lat	76	12	12	135
25-34	77	18	4	209
35-44	79	14	7	277
45-54	78	18	4	202
55-64	81	12	8	212
65 lat i więcej	72	13	15	202
Miejsce zamieszkania				
Wieś	78	13	9	494
Miasto do 20 tys.	79	12	9	125
od 21 do 100 tys.	73	18	8	239
101-500 tys.	79	16	5	215
501 tys. i więcej mieszk.	79	12	10	165
Region				
Północny	74	18	8	155
Zachodni	75	17	8	122
Środkowozachodni	84	9	7	182
Środkowy	80	10	10	219
Wschodni	76	18	5	132
Południowo-wschodni	79	12	9	196
Południowo-zachodni	73	19	8	232
Wykształcenie				
Podstawowe	75	14	11	494
Zasadnicze zawodowe	78	14	9	319
Średnie	80	15	4	351
Wyższe	83	14	3	76
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	81	19	1	62
Prac.umysł.niż.szczebła	82	12	6	79
Pracownicy fiz.- umysł.	87	7	6	58
Robotnicy wykwalifikowani	76	16	8	137
Robotnicy niewykwalifik.	70	23	7	60
Rolnicy	75	16	9	119
Prywatni przedsiębiorcy	84	11	5	48
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	78	13	9	445
Uczniowie i studenci	65	12	23	42
Bezrobotni	80	14	6	124
Gospodynie domowe i inni	70	21	9	63
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	79	15	6	94
500 tys. - 999 tys.	77	14	9	244
1000 tys. - 1499 tys.	75	16	10	340
1500 tys. - 1999 tys.	81	9	9	220
2000 tys. i powyżej	80	15	5	309
Ocena własnych war. mater.				
Złe	78	14	8	512
Średnie	77	14	8	572
Dobre	76	18	6	151
Zainteresowanie polityką				
Duże	79	16	6	122
Średnie	78	15	6	515
Małe lub żadne	76	13	10	601
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	10	9	90
Raz w tygodniu	77	15	8	712
Kilka razy w roku	75	16	9	330
W ogóle nie uczestniczy	82	12	6	108
Poglądy polityczne				
Lewica	81	13	6	291
Centrum	79	14	7	376
Prawica	79	16	5	195
Trudno powiedzieć	72	15	12	373

Tabela 4. Najniższa emerytura powinna wynosić: 1 - mniej niż pół przeciętnej pensji, 2 - pół przeciętnej pensji, 3 - jedną przeciętną pensję, 4 - dwie przeciętne pensje (%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	39	50	4	5	958
Płeć						
Mężczyźni	2	44	47	5	3	471
Kobiety	2	35	54	3	6	486
Wiek						
do 24 lat	3	32	54	2	9	102
25-34	3	48	44	2	3	162
35-44	1	44	51	2	2	218
45-54	2	38	53	4	3	159
55-64	1	39	48	6	6	171
65 lat i więcej	2	31	52	7	8	144
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	39	51	3	5	385
Miasto do 20 tys.	1	46	45	1	7	98
od 21 do 100 tys.	3	38	55	2	3	176
101-500 tys.	2	34	50	8	6	169
501 tys. i więcej mieszk.	2	46	45	3	4	129
Region						
Północny	3	29	57	8	3	116
Zachodni	0	37	54	6	3	92
Środkowo-zachodni	3	59	31	2	5	153
Środkowy	1	39	51	4	4	174
Wschodni	3	35	55	3	4	101
Południowo-wschodni	2	43	50	2	4	155
Południowo-zachodni	2	29	57	3	8	168
Wykształcenie						
Podstawowe	2	33	53	5	7	368
Zasadnicze zawodowe	3	46	47	1	4	247
Średnie	1	41	50	5	3	280
Wysze	1	47	48	1	3	63
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	37	58	5	0	50
Prac. umysł. niż. szczebla	3	35	52	5	6	65
Pracownicy fiz. - umysł.	0	39	53	1	6	51
Robotnicy wykwalifikowani	2	53	42	1	1	104
Robotnicy niewykwalifik.	0	39	45	9	6	42
Rolnicy	2	46	46	2	4	89
Prywatni przedsiębiorcy	0	53	46	0	0	40
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	1	35	51	6	7	346
Uczniowie i studenci	6	44	50	0	0	27
Bezrobotni	3	37	53	2	5	99
Gospodynie domowe i inni	5	29	56	2	7	44
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys. zł	1	30	60	5	4	75
500 tys. - 999 tys.	1	39	51	5	5	187
1000 tys. - 1499 tys.	3	41	47	3	6	252
1500 tys. - 1999 tys.	3	41	52	3	1	179
2000 tys. i powyżej	1	41	49	4	4	246
Ocena własnych war. mater.						
Złe	2	39	50	4	4	398
Średnie	2	38	51	4	5	442
Dobre	2	46	46	1	5	115
Zainteresowanie polityką						
Duże	1	49	46	1	3	96
Średnie	2	44	48	3	3	403
Małe lub żadne	2	33	53	5	7	459
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	25	58	5	10	73
Raz w tygodniu	2	39	50	4	5	548
Kilka razy w roku	2	42	50	3	3	248
W ogóle nie uczestniczy	1	49	45	5	1	88
Poglądy polityczne						
Lewica	4	42	47	4	4	237
Centrum	1	43	52	4	1	295
Prawica	3	41	49	5	3	154
Trudno powiedzieć	1	33	53	3	11	269

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, powinna być ustalana górną granicą emerytur czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	27	11	1235
Płeć				
Mężczyźni	63	27	9	603
Kobiety	62	27	12	631
Wiek				
do 24 lat	55	29	15	134
25-34	61	32	7	209
35-44	58	33	9	277
45-54	70	23	7	202
55-64	64	24	12	211
65 lat i więcej	65	18	16	202
Miejsce zamieszkania				
Wieś	65	23	12	493
Miasto do 20 tys.	62	27	11	124
od 21 do 100 tys.	60	27	13	239
101-500 tys.	67	25	7	215
501 tys. i więcej mieszk.	52	40	7	165
Region				
Północny	59	28	13	155
Zachodni	58	32	10	122
Środkowozachodni	64	29	7	182
Środkowy	57	31	12	219
Wschodni	67	25	8	131
Południowo-wschodni	66	23	10	195
Południowo-zachodni	66	22	12	232
Wykształcenie				
Podstawowe	64	21	15	492
Zasadnicze zawodowe	67	24	9	319
Średnie	59	34	7	349
Wyższe	49	46	5	76
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	47	50	2	62
Prac.umysł.niż.szczebla	62	30	8	79
Pracownicy fiz.- umysł.	73	24	3	58
Robotnicy wykwalifikowani	61	23	15	137
Robotnicy niewykwalifik.	61	25	14	60
Rolnicy	59	34	8	119
Prywatni przedsiębiorcy	56	39	5	48
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	68	21	11	443
Uczniowie i studenci	34	40	26	40
Bezrobotni	66	25	9	124
Gospodynie domowe i inni	56	30	15	63
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	66	24	10	93
500 tys. - 999 tys.	63	23	13	244
1000 tys. - 1499 tys.	65	24	11	340
1500 tys. - 1999 tys.	65	26	9	219
2000 tys. i powyżej	58	35	7	309
Ocena własnych war. mater.				
Złe	64	25	11	511
Średnie	63	27	11	571
Dobre	57	35	8	151
Zainteresowanie polityką				
Duże	56	39	6	122
Średnie	66	27	7	514
Małe lub żadne	61	25	15	599
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	67	22	11	88
Raz w tygodniu	65	24	11	710
Kilka razy w roku	59	30	11	330
W ogóle nie uczestniczy	54	40	7	108
Poglądy polityczne				
Lewica	68	27	5	291
Centrum	61	31	8	375
Prawica	57	38	5	195
Trudno powiedzieć	62	18	20	372

Tabela 6. Najwyższa emerytura powinna wynosić: 1 - pół przeciętnej pensji, 2 - jedną przeciętną pensję, 3 - dwie przeciętne pensje, 4 - trzy przeciętne pensje

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	25	51	15	7	772
Płeć						
Mężczyźni	2	25	48	17	8	381
Kobiety	2	24	54	12	7	390
Wiek						
do 24 lat	0	25	55	15	5	74
25-34	3	34	47	9	8	127
35-44	1	30	51	13	6	161
45-54	5	21	52	17	5	142
55-64	0	19	52	20	10	135
65 lat i więcej	1	19	51	17	11	132
Miejsce zamieszkania						
Wieś	1	31	50	10	9	320
Miasto do 20 tys.	8	13	49	26	3	77
od 21 do 100 tys.	0	23	55	19	3	144
101-500 tys.	5	26	46	14	9	145
501 tys. i więcej mieszk.	0	12	56	19	12	86
Region						
Północny	3	19	52	19	7	91
Zachodni	0	9	58	19	13	71
Środkowozachodni	0	18	57	18	6	116
Środkowy	0	20	52	18	10	124
Wschodni	5	40	37	13	4	87
Południowo-wschodni	0	27	56	11	5	129
Południowo-zachodni	4	32	45	10	8	153
Wykształcenie						
Podstawowe	1	22	56	12	9	314
Zasadnicze zawodowe	5	28	47	15	5	215
Średnie	2	28	48	15	8	206
Wyższe	0	13	50	34	4	37
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	25	50	21	5	29
Prac. umysł. niż. szczebla	2	25	55	15	3	49
Pracownicy fiz.- umysł.	13	19	36	22	9	43
Robotnicy wykwalifikowani	2	31	45	17	4	84
Robotnicy niewykwalifik.	0	20	67	12	2	36
Rolnicy	1	35	43	9	11	70
Prywatni przedsiębiorcy	0	19	48	29	4	27
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	1	20	54	15	9	301
Uczniowie i studenci	0	46	38	16	0	14
Bezrobotni	3	25	55	10	7	83
Gospodynie domowe i inni	3	28	50	10	9	35
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys. zł	2	44	29	18	7	61
500 tys. - 999 tys.	2	27	55	10	5	155
1000 tys. - 1499 tys.	4	24	52	11	8	222
1500 tys. - 1999 tys.	0	21	59	15	4	142
2000 tys. i powyżej	0	18	49	23	10	178
Ocena własnych war. mater.						
Złe	1	28	49	15	6	327
Średnie	2	22	52	15	8	357
Dobre	2	21	55	12	9	86
Zainteresowanie polityką						
Duże	1	30	47	20	2	68
Średnie	1	26	50	15	8	341
Małe lub żadne	4	22	53	14	8	363
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	15	53	21	11	59
Raz w tygodniu	2	25	51	13	9	461
Kilka razy w roku	1	28	52	15	3	195
W ogóle nie uczestniczy	1	18	48	23	9	58
Poglądy polityczne						
Lewica	1	24	52	20	3	197
Centrum	1	25	52	15	6	229
Prawica	1	29	49	15	6	112
Trudno powiedzieć	4	21	50	11	14	231